

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/8766.

számú

törvényjavaslat

a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról

**Előadó: dr. Lamperth Mónika
belügyminiszter**

Budapest, 2004. február

2004. évi ... törvény

a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról

Az Országgyűlés a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásainak (továbbiakban: többcélú kistérségi társulás) intézményesítése, a kistérségek összehangolt fejlesztésének előmozdítása, az önkormányzati közszolgáltatások színvonalának kiegyenlített emelése érdekében az alábbi törvényt alkotja:

1. §

(1) A Kormány által meghatározott kistérségben működő települési önkormányzatok képviselő-testületei (a továbbiakban: képviselő-testület) a kistérségi együttműködés hosszú távú biztosítására többcélú kistérségi társulást alakítanak, a kistérség területének összehangolt fejlesztésére (különösen: fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítésére, megvalósítására); kistérségi közszolgáltatások biztosítására, fejlesztésére, szervezésére, intézmények fenntartására, valamint a településfejlesztés összehangolására.

(2) A többcélú kistérségi társulást a kistérség képviselő-testületei legalább kétharmadának – amelyek a kistérséghez tartozó települések lakosságának több mint felét képviselik – írásban kötött többcélú kistérségi társulási megállapodása (a továbbiakban: társulási megállapodás) hozza létre. A társulási megállapodás hatálya a kistérség valamennyi képviselő-testületére (a továbbiakban: a társulás tagja) kiterjed.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben foglaltak szerint a többcélú kistérségi társulás a 14. §-ban meghatározott határidőig nem alakul meg, annak létrehozásáról a megyei közigazgatási hivatal vezetőjének e határidő leteltétől számított harminc napon belül benyújtott keresete alapján a megyei bíróság dönt. A keresetlevél tartalmazza a társulási megállapodás tervezetét, annak a 2. § (1) bekezdésében meghatározott, egyes kötelező tartalmi elemeit, amelyet szükség szerint a megyei közigazgatási hivatal vezetője pótol.

(4) A megyei bíróság soron kívül jár el. A tárgyalást – ha egyéb intézkedésre nincs szükség – legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz történő érkezésétől számított tizenötödik napra kell kitűzni. Az eljárás során a bíróság – a kistérség képviselő-testületeinek eltérő megállapodása hiányában – a vagyoni hozzájárulásuk (2. § (1) bekezdés c) pont) mértékét a települések lakosságszámának arányában állapítja meg.

(5) A társulási megállapodást a társulás tagjai törvényben vagy a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint módosítják, szükség szerint módosíthatják, illetve a helyi önkormányzati általános választásokat követő hat hónapon belül felülvizsgálják.

(6) A többcélú kistérségi társulás jogi személy. Gazdálkodására a költségvetési szervek működésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(7) A fővárosban és abban a kistérségben, amelyet egy település alkot, a többcélú kistérségi társulást megillető feladat- és hatásköröket a fővárosi közgyűlés, illetve a települési önkormányzat képviselő-testülete gyakorolja.

2. §

(1) A társulási megállapodás tartalmazza:

- a) a többcélú kistérségi társulás nevét, székhelyét és lakosságszámát;
- b) a társulás tagjainak nevét, székhelyét és lakosságszámát;
- c) a többcélú kistérségi társulás vagyont, a tulajdonosi jogok és kötelezettségének gyakorlásának rendjét, a többcélú kistérségi társulásnak átadott vagyontárgyakat;
- d) a társulási tanács szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat;
- e) a költségek viselésének arányát és teljesítésének feltételeit;
- f) azoknak az önkormányzati közszolgáltatásoknak a felsorolását, amelyeket a kistérségben közösen oldanak meg, szükség esetén a – meglévő vagy tervezett – közös fenntartású intézmények megjelölését;
- g) a területfejlesztési feladat- és hatáskörök gyakorlásával összefüggő jogokat és kötelezettségeket;

- h)* a társulási tanács működésével kapcsolatos hivatali teendők ellátásának a módját, elkülönült munkaszervezet létrehozása esetén annak szervezetét, a munkáltatói jogok gyakorlásának rendjét;
- i)* intézmény, más szervezet közös alapítása esetén az alapítói jogok gyakorlására vonatkozó részletes rendelkezéseket;
- j)* a többcélú kistérségi társulás költségvetési felügyeletének rendjét, az ezzel kapcsolatos jogok gyakorlását és
- k)* a többcélú kistérségi társulás tevékenysége és gazdálkodása ellenőrzésének a rendjét.

(2) A társulási megállapodás tartalmazhatja:

- a)* a társulás tagjainak legalább kétharmada által a többcélú kistérségi társulásra átruházott feladat- és hatásköröket;
- b)* azt, hogy a többcélú kistérségi társulás egyes feladatainak ellátását a kistérség székhelyének önkormányzata vagy a társulás más tagja biztosítja saját intézménye útján. Erről az érintett önkormányzat képviselő-testülete a többcélú kistérségi társulással külön megállapodást köt;
- c)* társzékhely(ek) megjelölését, amely(ek) elláthatja(ják) a kistérség székhelye számára előírt funkciókat és gondoskodhat(nak) más, a többcélú kistérségi társulás számára előírt feladat ellátásáról. A társulási megállapodás e rendelkezésének elfogadásához szükséges az érintett települési önkormányzat(ok) képviselő-testülete(i) egyetértése;
- d)* a társulás minden tagjának megállapodása esetén a helyi adók megosztásának módját;
- e)* az elnökségre átruházott feladat- és hatásköröket;
- f)* a lakosság önszerveződő közösségei tájékoztatásának módját, valamint az együttműködés rendjét;
- g)* a megyei önkormányzattal, fejlesztési tanáccsal, illetve a regionális fejlesztési tanáccsal való kapcsolattartás rendjét;
- h)* a társulási tanács és a társulás tagjai, valamint más települési önkormányzatok képviselő-testületei közötti kapcsolat rendszerét, a kölcsönös tájékoztatás, a döntés-előkészítés menetét, az egyes képviselő-testületeket megillető kezdeményezési jogot és
- i)* azt, amiben a társulás tagjai megállapodnak.

3. §

(1) A többcélú kistérségi társulás ellátja a kistérségi feladatellátást igénylő, törvényben számára meghatározott, valamint a társulás tagjai által a többcélú kistérségi társulásra átruházott önkormányzati feladat- és hatásköröket.

(2) A többcélú kistérségi társulás feladat- és hatásköreinek ellátása érdekében költségvetési intézményt, gazdálkodó szervezetet alapíthat, kinevezi vezetőiket. Együttműködhet más társulással, illetve helyi önkormányzattal, egyes

közszolgáltatásokat külön megállapodás alapján közösen biztosíthatnak, közös fejlesztéseket, beruházásokat valósíthatnak meg.

(3) A többcélú kistérségi társulás gondoskodhat tagjai azonos típusú önkormányzati intézményei gazdálkodásának közös biztosításáról.

(4) A többcélú kistérségi társulás költségvetését a társulási tanács önállóan, költségvetési határozatban állapítja meg, amely a társulási megállapodásban meghatározott települési önkormányzat – ennek hiányában a székhely település önkormányzatának – költségvetési rendeletébe a költségvetési határozat alapján elkülönítetten épül be. A társulási tanács munkaszervezete /11. § (1) bekezdés/ útján gondoskodik a többcélú kistérségi társulás költségvetésének végrehajtásáról.

(5) A többcélú kistérségi társulás működési költségeihez – a társulási megállapodás eltérő rendelkezése hiányában – a társulás tagjai lakosságszámuk arányában hozzájárulnak.

(6) A többcélú kistérségi társulás saját vagyonnal rendelkezhet, amelynek szaporulata a többcélú kistérségi társulást illeti meg.

4. §

A többcélú kistérségi társulás területfejlesztési feladatkörében ellátja a külön törvényben meghatározott feladat- és hatásköröket.

5. §

(1) A többcélú kistérségi társulás döntést hozó szerve a társulási tanács. A társulási tanács gyakorolja a társulási megállapodásban meghatározott feladat- és hatásköröket.

(2) A társulási tanácsot a társulás tagjainak polgármesterei alkotják. A polgármester helyettesítésének rendjéről a képviselő-testület rendelkezik. A társulási tanács alakuló ülését a székhely település önkormányzatának polgármestere hívja össze, a többcélú kistérségi társulás megalakulását követő tizenöt napon belül.

(3) A társulási tanács alakuló ülésén, titkos szavazással tagjai sorából elnököt választ, az elnök helyettesítésére, munkájának segítésére elnökhelyettes(ek)e)t választhat, meghatározza a helyettesítés rendjét. Az elnök személyére a társulási tanács bármely tagja javaslatot tehet. A jelöltté váláshoz – amennyiben a társulási tanács tagjainak száma a huszonötöt meghaladja – a jelenlévő tagok

legalább egynegyedének szavazata szükséges. Az elnökhelyettes(ek) személyére az elnök tesz javaslatot.

(4) A társulási tanács elnöke, elnökhelyettese(i) megválasztásához a társulási megállapodásban meghatározott számú, de legalább a szavazatok több mint a felével rendelkező tag igen szavazata szükséges.

(5) Amennyiben a társulási tanács alakuló ülésén egyik jelölt sem kapja meg a (4) bekezdésben meghatározott számú igen szavazatot, vagy a társulási tanács tagjai az elnök személyére nem tettek javaslatot, úgy a társulási tanács elnöke a többcélú kistérségi társulás székhely települése önkormányzatának polgármestere.

6. §

(1) A társulási tanács minden tagja – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – egy szavazattal rendelkezik.

(2) A társulás tagjai – a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a társulási megállapodásban rögzíthetik, hogy a társulási tanács tagjai a település lakosságszáma vagy a költségvetési hozzájárulás arányában rendelkeznek szavazati joggal.

(3) A társulási tanács egyik tagja sem rendelkezhet a szavazatok több mint egyharmadával.

(4) A társulási tanács tagjai évente legalább két alkalommal beszámolnak képviselő-testületeiknek a társulási tanácsban végzett tevékenységükről.

(5) A társulási tanács tagjai a települési önkormányzat képviselő-testülete által tartott közmeghallgatáson tájékoztatják a lakosságot és a lakosság önszerveződő közösségeit a társulás tevékenységéről. A társulási megállapodás a tájékoztatás és az együttműködés egyéb formáit is meghatározhatja.

7. §

(1) A társulási tanács döntését ülésén, határozattal hozza.

(2) A társulási tanács ülését az elnök, akadályoztatása esetén az elnökhelyettes, illetőleg a társulási tanács helyettesítéssel megbízott tagja hívja össze és vezeti.

(3) A társulási tanács ülését össze kell hívni:

a) szükség szerint, de évente legalább négy alkalommal;

- b)* a társulási megállapodásban vagy a társulási tanács által meghatározott időpontban;
- c)* a társulási tagok egynegyedének – napirendet tartalmazó – indítványára;
- d)* a megyei közigazgatási hivatal vezetőjének kezdeményezésére.

(4) A társulási tanács ülése nyilvános.

(5) A társulási tanács

- a)* zárt ülést tart választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízatás adása, illetőleg visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása, fegyelmi büntetés kiszabása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor, ha az érintett a nyilvános tárgyalásba nem egyezik bele;
- b)* zárt ülést rendelhet el a vagyonával való rendelkezés és az általa kiírt pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás üzleti érdeket sértene.

(6) A társulási tanács üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, melyre a képviselő-testület üléséről készített jegyzőkönyvre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a jegyzőkönyvet az elnök és a társulási tanács által felhatalmazott tag írja alá. A jegyzőkönyvet a társulási tanács elnöke tizenöt napon belül megküldi a megyei közigazgatási hivatal vezetőjének és a társulás tagjainak.

8. §

(1) A társulási tanács akkor határozatképes, ha ülésén – a székhely települést képviselő taggal együtt – a társulási megállapodásban meghatározott számú, de legalább a szavazatok több mint felével rendelkező tag jelen van és a jelenlévő tagok által képviselt települések lakosság száma meghaladja a kistérség lakosság számának egyharmadát. A javaslat elfogadásához a megállapodásban meghatározott számú, de legalább – a székhely települést képviselő taggal együtt – annyi tag igen szavazata szükséges, amely meghaladja a jelenlévő tagok szavazatainak a felét és az általuk képviselt települések lakosság számának egyharmadát.

(2) Minősített többség szükséges:

- a)* a kistérség fejlesztését szolgáló – pénzügyi hozzájárulást igénylő – pályázat benyújtásához, az ahhoz szükséges települési hozzájárulás meghatározásához;
- b)* a 7. § (5) bekezdésének *b)* pontja szerinti zárt ülés elrendeléséhez és
- c)* abban az ügyben, amit a szervezeti és működési szabályzat meghatároz.

(3) A minősített többséghez a társulási megállapodásban meghatározott számú, de legalább – a székhely települést képviselő taggal együtt – annyi tag igen szavazata szükséges, amely eléri a jelenlévő tagok szavazatainak kétharmadát és az általuk képviselt települések lakosság számának a felét.

9. §

(1) Azokban a kistérségekben, amelyekben a társulás tagjainak száma meghaladja a huszonötöt, a társulási tanács tagjai sorából legalább öt-, de legfeljebb kilenctagú elnökséget választhat. Az elnökség ellátja azokat a feladat- és hatásköröket, melyeket a társulási tanács – a társulási megállapodás keretei között – reá átruházott.

(2) A társulási tanács a költségvetés megállapítását, és a végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadását, valamint törvény által meghatározott feladat- és hatásköreit az elnökségre nem ruházhatja át.

(3) Az elnökséget a társulási tanács elnöke vezeti. Az elnökség döntését ülésén határozattal hozza, az elnökség minden tagja egy szavazattal rendelkezik.

(4) Az elnökség akkor határozatképes, ha az ülésén az elnök és legalább a tagok fele jelen van. A javaslat elfogadásához a jelenlévők több mint felének igen szavazata szükséges.

(5) Az elnökség döntését nem lehet végrehajtani, ha ellene a társulási tanács tagjainak egynegyede a jegyzőkönyv megküldésétől számított három munkanapon belül írásban kifogást emel. A kifogásolt döntésről a társulási tanács következő ülésén dönt.

(6) Az elnökség üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyre a társulási tanács ülésének jegyzőkönyvére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A jegyzőkönyvet a társulási tanács elnöke tizenöt napon belül megküldi a társulás tagjainak és a megyei közigazgatási hivatal vezetőjének.

(7) Az elnökség működésére, a társulási tanácsnak történő beszámolásának rendjére vonatkozó rendelkezéseket a társulási tanács szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

10. §

A társulási tanács területfejlesztési döntéseire, döntéshozatali eljárására külön törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

11. §

(1) A társulási tanács döntéseinek előkészítését és feladatainak végrehajtását – a társulási megállapodásban meghatározottak szerint – a társulási tanács elkülönült munkaszervezete vagy a kistérség székhely település önkormányzata

képviselő-testületének hivatala (a továbbiakban együtt: munkaszervezet) közreműködésével látja el.

(2) A munkaszervezet keretében – külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint, a pénzügyi fedezet biztosítása mellett – működnek a minisztériumoknak, valamint területi szerveknek a kistérségben feladatot ellátó munkatársai.

12. §

(1) A többcélú kistérségi társulás szervezeti és működési szabályzatát – a társulási megállapodásban meghatározott keretek között – a társulási tanács fogadja el a megalakulását követő három hónapon belül.

(2) A társulási tanács döntései előkészítésére, végrehajtásának szervezésére bizottságokat hozhat létre a társulási tanács tagjaiból, illetve a kistérség területén működő gazdasági szervek, továbbá a lakosság önszerveződő közösségeinek képviselőiből. A bizottság tagjainak számát, összetételét és működésének rendjét a társulási tanács határozza meg, a bizottság elnöke a társulási tanács tagja lehet. Az elnök a bizottság javaslatáról, intézkedéséről a társulási tanács elnökét írásban tájékoztatja.

(3) A társulási tanács a többcélú kistérségi társulás tevékenységének és gazdálkodásának ellenőrzése céljából pénzügyi bizottságot hoz létre. A pénzügyi bizottság gondoskodik a többcélú kistérségi társulás és költségvetési szervei belső ellenőrzésének működtetéséről. A pénzügyi bizottság elnökét és tagjai több mint a felét a társulási tanács tagjai közül kell választani.

13. §

(1) A társulási megállapodást a társulás megalakulását követő tizenöt napon belül a társulási tanács elnöke megküldi az illetékes megyei közigazgatási hivatal vezetőjének, aki arra tizenöt napon belül törvényességi észrevételt tehet.

(2) A megyei közigazgatási hivatal vezetője törvényességi ellenőrzési jogkörében vizsgálja, hogy a többcélú kistérségi társulás döntése, szervezete, működése és döntéshozatali eljárása megfelel-e a jogszabályoknak, a társulási megállapodásban, valamint a társulási tanács szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak.

(3) A többcélú kistérségi társulás gazdálkodását az Állami Számvevőszék, az Európai Unió által nyújtott támogatások felhasználása, valamint az ehhez kapcsolódó központi költségvetésből nyújtott támogatások felhasználása tekintetében a Kormány illetékes szerve is ellenőrzi.

14. §

(1) A társulási megállapodást a képviselő-testületek e törvény hatálybalépését követő három hónapon belül kötik meg. A képviselő-testületek által elfogadott társulási megállapodást a társulási tanács elnöke megküldi a társulás tagjainak.

(2) E törvény alkalmazása során a költségvetési törvényben meghatározott normatív támogatásoknál figyelembe vett lakosság szám az irányadó.

(3) 2004. évben a törvényben többcélú kistérségi társulásnak előírt feladat ellátásának fedezetét a települési önkormányzatok által a társulásnak átadott normatív állami hozzájárulások és egyéb támogatások, saját és egyéb bevételek biztosítják.

(4) Ha a többcélú kistérségi társulás az (1) bekezdésben megállapított határidőig nem alakul meg, a többcélú kistérségi társulás számára törvényben előírt feladatokat a többcélú kistérségi társulás megalakulásáig a feladatok korábbi címzettjei kötelesek ellátni.

15. §

(1) E törvény 2004. június 1-jén lép hatályba.

(2) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 85. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a helyi önkormányzat az óvodai nevelésről vagy az általános iskolai nevelésről és oktatásról részben vagy egészben nem saját intézményfenntartással gondoskodik, az önkormányzati intézkedési tervben meg kell határoznia, hogy milyen módon tesz eleget az e törvényben meghatározott kötelezettségének. Az önkormányzati intézkedési tervet pedig azzal a helyi önkormányzattal közösen kell elkészítenie, amelyik által fenntartott nevelési-oktatási intézmény látja el az illetékességi területén élők tekintetében a kötelező felvételt biztosító óvoda, illetve a kötelező felvételt biztosító iskola feladatait. Az e bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása (a továbbiakban: többcélú kistérségi társulás) keretében ellátott feladatokra.”

(3) A Kt. 86. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, s egyidejűleg a jelenlegi (4)-(5) bekezdés jelölése (5)-(6) bekezdésre változik:

„(3) A többcélú kistérségi társulás

a) köteles gondoskodni – a főváros kivételével – a nevelési tanácsadásról, a logopédiai szolgáltatásról és a gyógytestnevelésről,

b) köteles gondoskodni – a községi önkormányzat kezdeményezésére – az (1)-(2) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásáról, ha a községi önkormányzat lakosainak a száma nem haladja meg a háromezer-ötszáz főt.”

(4) A Kt. 86. §-a (4) bekezdésének felvezető része és f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A megyei önkormányzat, továbbá – ha az (5) bekezdés másképp nem rendelkezik – a fővárosi önkormányzat köteles gondoskodni”

„f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadásról,”

(5) A társulási megállapodást a társulási tanács elnöke megküldi az érintett megyei önkormányzatnak és szükség szerint kezdeményezi az átvett feladatokkal kapcsolatos megállapodás megkötését. A megállapodás megkötésénél alkalmazni kell a Kt. 88. §-ának (9) bekezdésében meghatározottakat, azzal az eltéréssel, hogy a használatba adás határozatlan időre szól.

(6) Az óvodai és az általános iskolai feladatok kistérség részére történő átadásakor alkalmazni kell a Kt. 88. §-ának (6) bekezdésében, valamint 102. §-ának (9), (11) és (12) bekezdésében foglaltakat.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Javaslatt az Alkotmány és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény rendelkezései alapján meghatározza a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása működésének részletes szabályait.

A magyar önkormányzati rendszer sajátossága, hogy számos alacsony lélekszámú, gazdaságilag kis teljesítőképességű önkormányzattal rendelkezik. Ezek nagyfokú önállósággal bírnak és – többek között – a differenciálatlan hatáskör-telepítés következtében a települések egy része nem képes hatékonyan, megfelelő szakmai színvonalon biztosítani a közszolgáltatások egy részét.

Az állampolgárok életminőségének javítása, az indokolatlan társadalmi és területi egyenlőtlenségek kiküszöbölése érdekében kiemelten fontos, hogy a települések között fokozatosan kiépült együttműködés mennyire képes

megerősödni a jövőben. A kibontakozás útja a többcélú kooperációk, a térségi kapcsolatok ösztönzése, a kistérségek intézményesítése.

A kistérség földrajzilag egymással határos, funkcionális kapcsolatot mutató egy vagy esetleg több központra szerveződő településcsoport, amely a tagtelepülések között lévő kapcsolatok révén lehetővé teszi a térségi feladatok ellátását.

A kistérségek meghatározó funkciói:

- az önkormányzati közszolgáltatási szerepkör;
- a területfejlesztési funkció;
- valamint a magasabb szaktudást igénylő államigazgatási feladat- és hatáskörök ellátása.

Az önkormányzati-közszolgáltatási funkciók ellátásának optimális kerete a kistérséget alkotó települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása, amely abban az esetben biztosíthatja a területfejlesztési funkciók ellátását, ha e társulás törvény alapján jön létre.

A Javaslát megfogalmazza, hogy egy kistérségben egy többcélú kistérségi társulás alakítható, továbbá, hogy egy önkormányzat kizárólag egy többcélú kistérségi társulás tagja lehet. A Javaslát elfogadásával továbbra is megmarad a települési önkormányzatoknak az a joga, hogy önkéntes döntésük alapján külön törvényben meghatározottak szerint más helyi önkormányzattal társulási megállapodást kössenek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-2. §-hoz:

Az Országgyűlés az Alkotmányban és az Ötv.-ben kapott felhatalmazás alapján a települési önkormányzatok társulásainak továbbfejlesztése, valamint a kistérségek összehangolt fejlesztésének elősegítése és az önkormányzati közszolgáltatások színvonalának kiegyenlített emelése érdekében a Kormány által meghatározott kistérségben működő települési önkormányzatok képviselő-testületei számára többcélú kistérségi társulási megállapodás megkötését írja elő. A Javaslát szerint a többcélú kistérségi társulás alakításához a képviselő-testületek legalább kétharmadának írásban kötött társulási megállapodása szükséges. E rendelkezés elősegíti a többcélú kistérségi társulás megalakulását, különösen ott, ahol magas a kistérségben működő önkormányzatok száma.

Amennyiben a többcélú kistérségi társulás a 14. §-ban meghatározott határidőig nem alakul meg, annak létrehozásáról a megyei közigazgatási hivatal vezetőjének keresete alapján a megyei bíróság dönt. A keresetnek tartalmaznia kell a társulási megállapodás tervezetét, amelynek egyes kötelező tartalmi

elemeit szükség esetén a közigazgatási hivatal vezetője pótolja. A Javaslattal utal rá, hogy a társulás tagjai törvényben, vagy kormányrendeletben meghatározottak szerint módosítják a társulási megállapodást.

A többcélú kistérségi társulás jogi személy. Gazdálkodására a költségvetési szervek működésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A fővárosban és abban a kistérségben, amelyet egy település alkot, a települési önkormányzatnak önmagával kellene társulnia. A társulási megállapodás nem egyoldalú jogügylet, erre tekintettel mondja ki a Javaslattal, hogy ezekben a sajátos kistérségekben a többcélú kistérségi társulást megillető feladat- és hatásköröket a fővárosi közgyűlés, illetve a képviselő-testület gyakorolja.

A Javaslattal részletesen meghatározza a társulási megállapodás kötelező és fakultatív tartalmi elemeit.

A 3-4. §-hoz:

A Javaslattal alapján a többcélú kistérségi társulás ellátja a térségi feladatellátást igénylő, számára törvényben meghatározott, valamint a társulás tagjai által a reá átruházott önkormányzati feladat- és hatásköröket. Ennek érdekében intézményt, gazdálkodó szervezetet alapíthat, kinevezi vezetőiket, továbbá együttműködhet más társulással, helyi önkormányzattal. Egyes közszolgáltatásokat – külön megállapodás alapján – közösen biztosíthatnak, közös beruházásokat és fejlesztéseket valósíthatnak meg. Az azonos típusú önkormányzati intézmények gazdálkodását közösen biztosíthatják. A Javaslattal részletesen tartalmazza a többcélú kistérségi társulás költségvetési rendjére vonatkozó szabályokat. Rendelkezhet saját vagyonnal, amelynek szaporulata a többcélú kistérségi társulást illeti meg. A tagok a többcélú kistérségi társulás működési költségeihez eltérő megállapodás hiányában lakosság számuk arányában járulnak hozzá.

A Javaslattal a többcélú kistérségi társulás területfejlesztési feladatkörében ellátandó hatásköreinél az ezeket részletesen meghatározó külön törvényre utal.

Az 5-8. §-hoz:

A Javaslattal a társulási tanács – mint a többcélú kistérségi társulás döntést hozó szerve – szervezeti és működési rendjét részletesen szabályozza, ennek keretében meghatározza a társulási tanács tagjait, tisztségviselőit. Kiegészítő szabály rendelkezik arról, hogy ha a társulási tanács nem választ elnököt, akkor az elnöki feladatot a székhely település önkormányzatának polgármestere látja el. A Javaslattal részletesen szabályozza a tisztségviselők megválasztásának rendjét, a helyettesítésükre irányadó szabályokat, valamint a határozatképességre és a döntéshozatalra vonatkozó alapvető

rendelkezéseket. Itt kerülnek meghatározásra a társulási tanács működési rendje, továbbá az alakuló és a rendes ülés összehívásának, a jegyzőkönyv készítésének, valamint a társuló önkormányzatok képviselő-testületei és a lakosság tájékoztatásának a szabályai.

A többcélú kistérségi társulás működésének alapjait érintő kérdésekben a Javaslát a társulási tanács minősített többséggel meghozott döntésének szabályait tartalmazza, amely egyrészt elősegíti a többcélú kistérségi társulás működésének stabilitását, másrészt az esetleges változtatások széleskörű támogatottságát igényli. A Javaslát a kistérség lakosságának jelentős részét képviselő tagok számára fogalmaz meg garanciákat a határozatképesség és a határozathozatal szabályainak megállapításánál.

A 9. §-hoz:

Azokban a kistérségekben, ahol a társulás tagjainak a száma meghaladja a huszonötöt, a Javaslát lehetővé teszi öt-kilenc tagú elnökség választását a hatékony működés érdekében. Az elnökség ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a társulási tanács a társulási megállapodás keretei között, reá átruházott. Az elnökség működésére, a társulási tanácsnak történő beszámolásának rendjére vonatkozó rendelkezéseket a társulási tanács szervezeti és működési szabályzata tartalmazza az e §-ban meghatározott előírások figyelembevételével.

A 10. §-hoz:

A Javaslát a 4. § rendelkezéseivel összhangban utal a társulási tanács területfejlesztési döntéseire, döntéshozatali eljárására irányadó szabályozásra.

A 11. §-hoz:

A Javaslát szerint a társulási tanács döntéseinek előkészítését és feladatainak végrehajtását munkaszervezet látja el. A munkaszervezet formájának meghatározása a társulási megállapodásban történik. A Javaslát lehetőséget ad a társulás tagjainak arra, hogy a kistérség sajátosságaihoz, a többcélú kistérségi társulásban ellátandó feladatokhoz igazodva határozzák meg munkaszervezetük formáját. A Javaslát fő szabályként rögzíti, hogy a tanács döntéseinek előkészítése, feladatainak végrehajtása céljából önálló munkaszervezetet hoz létre a társulási tanács. A társulási megállapodás rendelkezhet úgy is, hogy a székhely település önkormányzata képviselő-testületének hivatala látja el a munkaszervezet feladatait.

A közigazgatás korszerűsítésének elfogadott, jóváhagyott célkitűzése az, hogy csökkenjen az államigazgatási feladatokat ellátó szervezetek száma.

A Javaslattal erre tekintettel lehetővé tenné, hogy a minisztériumoknak, területi szerveiknek a kistérségben feladatot ellátó munkatársai, valamint az önkormányzati területfejlesztési társulás munkatársai a többcélú kistérségi társulás munkaszervezetének keretében működjenek. Ennek feltételeit – a pénzügyi fedezet biztosítása mellett – külön jogszabály határozza meg.

A 12. §-hoz:

A Javaslattal meghatározza, hogy a többcélú kistérségi társulás működésének részletes szabályait a társulási megállapodás keretei között a társulási tanács fogadja el. A szervezeti és működési szabályzat megalkotása során ennek megfelelően figyelembe kell venni a társulási megállapodás kötelező és fakultatív elemeit, a többcélú kistérségi társulás által ellátandó feladatok sajátosságait, a társulás tagjainak számát, valamint a területfejlesztési döntésekre vonatkozó külön törvényben meghatározott speciális szabályokat.

A Javaslattal szerint a társulási tanács tagjai sorából döntéseinek előkészítésére és azok végrehajtásának szervezésére bizottságot választhat. A Javaslattal meghatározza azon szervezeteket, amelyek képviselői közül választhatók a bizottság tagjai. Kimondja, hogy a bizottság elnöke a tanács tagja lehet.

A Javaslattal pénzügyi bizottság létrehozását írja elő, melynek feladatkörébe nemcsak a társulási tanács gazdálkodásának, hanem tevékenységének ellenőrzése is beletartozik. Szabályozza a pénzügyi bizottság összetételét is.

A 13. §-hoz:

A Javaslattal meghatározza a társulási tanács törvényességi ellenőrzésének szabályait. A Javaslattal speciális rendelkezéseket tartalmaz a társulási megállapodás törvényességi vizsgálatára. Meghatározza, hogy a megyei közigazgatási hivatal vezetője 15 napon belül tehet törvényességi észrevételt abban az esetben, ha a megállapodás jogszabálysértő.

A Javaslattal szerint a megyei közigazgatási hivatal vezetője törvényességi ellenőrzési jogkörében vizsgálja, hogy a többcélú kistérségi társulás döntése, szervezete, működése és döntéshozatali eljárása megfelel-e a jogszabályoknak, a többcélú kistérségi társulás belső szabályzatainak. E feladatkörére vonatkozóan a Javaslattal nem határoz meg speciális szabályokat, így azok ellátása során a közigazgatási hivatal vezetőjének a helyi önkormányzatok döntéseinek törvényességi ellenőrzésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A gazdálkodás ellenőrzését az Állami Számvevőszék, az Európai Unió által nyújtott támogatások és az ehhez kapcsolódó költségvetési támogatások felhasználását a Kormány illetékes szerve is ellenőrzi.

A 14. §-hoz:

A Javaslat kellő határidőt állapít meg a társulási megállapodás megkötésére, melynek elmulasztása esetén az 1. §-ban meghatározottak szerint bírósági eljárásra kerül sor.

A Javaslat a társulási tagok közötti vita kiküszöbölése érdekében határozza meg azt a lakosságszámot, amelyet e törvény alkalmazása során irányadónak kell tekinteni.

A 15. §-hoz:

A Javaslat hatályba léptető és átmeneti rendelkezéseket tartalmaz, ezek között a közoktatási törvényben meghatározott egyes önkormányzati feladatok ellátásának szabályait.